

ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Η ΟΝΕΙΡΟΠΑΡΜΕΝΗ

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

(Συνέχεια και τέλος)

— Καλή σου νύχτα, θυγατέρα.. Και μήν κλαίς πειά. Λάρωσε, χορούλα μου... Μή κλαίς νά σε χαρᾶ και μέ βαρυοκαρδίζεις...

***

"Ομορφη και γλυκειά είν' δέξια ή νύχτα... Πώς λάμπουν τ' άστερια!.. Κανείς δεν ξαρουντά, δύο τὸ χωρὶό είνε βυθισμένο στὴ γλύκα τοῦ ὑπνου. Κ' η δύο περισσέμενη. Νὰ ποὺ πρόβαλε κ' η πούλια. Λάλος κι' ὁ τοίτος πετενός.. Μονάχα ή Μηλιά δέρνεται στὸ γιατάκι της. Δὲν τῆς βαραύνει ὑπνος τὸ βλέφαρα, ή καρδιά της είνε βαρειά, μολύβι. Τὰ λόγια τῆς μάνας της τὴ βαλάντωσαν. Δὲν τούχε σκεφτεῖ ποτὲ της αὐτό, δὲν τὸν ήθελε τὸ γάμο. Τὰ παληκάρια τοῦ χωριού τὰ φοβότανε. Τῆς σηρεγε νάναι λεύτερη, νά γυρίζει στὰ βοσκοτόπια, ν' ἀκούνται πολινά νά κελαΐδον, ν' ἀνασάινη τῶν λουλουδῶν τοὺς μασχούς. Άπο τότε πού βρήκε τ' ἄνοιγμα τῆς σπηλιᾶς εἰχε πειδ πολὺ ξενέψει απ' τοὺς ἀνθρώπους. Τῆς ἔκανε τόσο καλὸ ή συντροφά τοῦ πέτρων λεβέντη. 'Ήταν κι αὐτὸς νέος, λίγο πειὸ μεγάλος απ' αυτή. Οταν βρισκότανε κοντά του ξεχείλιζε ή καρδιά της ἀπὸ μιὰ παράξενη συγκίνησι. 'Ήταν τόσο εύτυχισμένη!..

Κλαίει ή Μηλιά και τὰ δάκρυα μοσκεύουν τ' ἀσπρο της τὸ μαξιλάρι. Δαγκώνει τὸ σκέπασμα για νά μην ἀκούση μάναν της τὸ ἀναφυλλήτα της. "Οχι... δχι... δὲν θὰ γίνη αυτό. Δὲν τονέ θέλει τὸ βοσκό, καλύτερα νά τὴν πάρῃ δ Θεός μαζί του... Σκέφτεται τὸν πέτρινο λεβέντη και τὴν πνίγει τὸ παράπονο. Γιατὶ ἀργεὶ νά φωτίσῃ ἀπόψε; Γιατὶ δὲν ἀχνοφέγγη η καραυγή νά ειναιει...

Κοντά τὸ χαραμέρι τὴν πῆρε ξαφνικά δ ὑπνος μὲ βουρκωμένα τὰ βλέφαρα. Μά δὲν κοιμήθηκε κατόλου. Πετάχτηκε σὲ λίγο τρομαγμένη, σᾶν μέσα ἀπὸ κακὸ δηνειο και κανάρχισης νά κλαίη..

"Έξο προβαίνει τώρα θαμπογάλανη ἡ αὐγή.

Σιγοτιτιβίζουν τὰ ποντιά. Στὶς κοντινὲς αὐλὲς γλυκολαύλανε τὰ κυπρὶα ἀπ' τὰ κοπάδια ποὺ τὰ ξεμπροστίζουν γιὰ τὴ βοσκή..

"Η Μηλιά ἀναστρώνεται στὸ γιατάκι της. 'Η μάνα της κοιμᾶται ἀκόμα. Καλύτερα δημος ἔτσι. Θὰ πάρῃ τὶς γίδες και θὰ τραβήξῃ

γιὰ τὴν πλαγιά ποιὶ ξυπνήσῃ και τῆς τὸ ξαναπῆ. Μά λαγοκοιμόταν η γριά και τὴν ἀπείκασε. Τὴν εἰδὲ νά φοράῃ τὸ φτωχικό της τὸ φόρεμα γιὰ νά φύγη και παραξενεύτηκε.

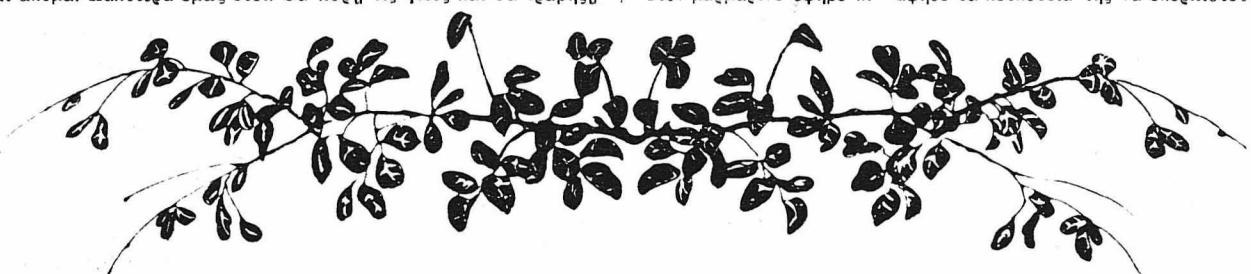
— Γιατὶ τόσο πρωΐ, Μηλιά; Σούκλεψε τὸν ὑπνο ή χαρά και δὲ σὲ χωράει δ τόπος; "Αἴντε στὸ καλό, ψυγατέρα. Και γω δὲ τὴν τελείωση σήμερα τὴ δουλειά.. Βάστα λιγάκι τὴν καρδιά σου κ' ξεγουσου σου..

Γυρίζει ἀλλού τὸ πρόσωπό της ή Μηλιά και δὲν μιλάει. Σφίγγει τὰ δόντια της νά μήν μαστενάξῃ. Τὸ φτωχοκάλιθο τῆς φαίνεται στενό, κάθεται στὴ ψυχή της. Ξεποτίζει τὶς γίδες της απ' τὴν αὐλή και πέρονε τὸν ἀνήφορο..

Πηδοῦν και σήμερα πρόσχαρα και κοντούλαν ή μιὰ τὴν ἀλλή ή

γίδες της, κοντοζυγώνου και τῆς γλύφουνε τὰ χέρια, μά η Μηλιά είνε βουβή κι αιλήτη, εἰν' βαρυοκαρδισμένη.. Τῆς φαίνεται τὸς τελείωσε ή ζωὴ της πειά, πώς βασιλεψε πειά για δαιτήν η ήλιος. Μιὰ ξενού εχει μοναχά. Νά φτασῃ τὸ γοηγοράτερο στὶ σπηλιά. Εκεὶ δὲλη τῆς περούν, σάν βάλσαμο μαλακώνει η παρηγορὰ τοὺς πόνους της. Σκύβει κάθε τόσο και μαζεύει ἀγριολούλουδα. Θά τοῦ πάρη σήμερα πειότερα απ' δῆλες τὶς ἀλλες φορές. Κόκκινες παπαρούνες κι' ὀλόχρουσες μαργαρίτες, μεγάλες πλατινώλλες ἀγριομολόχες, ζαμπάκια κι' ἀγριοβιολέττες. Ετσι καθὼς σκύβει η ενδωδιά τοῦ καθέτη λουλουδιοῦ τῆς φέρονει και μιὰ γλυκειά ἀνάμινηση και τὰ μάτια τῆς βουρχώνουν. Τὶ ἀξαρνη και τὶ ἀγοια ποὺ τὴν κτύπησε ή συμφορά! Γιατὶ νά τὴν ποθήητη γιὰ γυναῖκα τού δι γειτονάς της; Ποτὲ της δὲν γίνεται νά τὸν κυττάζῃ, τῆς ξένου τὴν ίδια συχατια ποὺ τὴς ξεκάνει κι' οἱ ἀλλοι, έτσι αγιοις, ηλιοψημένος και βρώμικος καθώς ήταν...

Γίμωσης ή ποδιά της ἀγριολούλουδα. Μάζεψε τόσα πολλὰ πού ποτὲ τὶς ἀλλοτε δὲν είχε ξαναμαζέψει. "Οταν ἔφτασε μπρός στὴ σπηλιά και παραμέρισε τὰ ἀγριοθαμνα νά μηπή μέσα, χτυπήσε η καρδιά της παραξένα. Είχε μιὰ ἀλλόποτη βιάσι, δὲν πρόσεξε οὔτε τ' ἀγκάθια ποὺ τὴν ματώσανε τὰ γυμνά της πόδια. Τραβήξει ισια στὸν μαρμάρινο ἔφηβο κι' ἀφήσει τὰ λουλούδια τῆς νά σκορπιστούν

στὰ πόδια του, πάνω στὸ βάθρο του. 'Ολόδροση μοσκοβολιὰ ἔχειν-θήκε γύρω. Σωριάστηκε πλᾶτον, δικούμπησε τὸ κεφάλι της στὰ γόνατά του και τὴν ἐπινέξε τὸ κλάμα ποὺ τῆς ἤρθε ἔσαψικο κι' ἀσυγχράτητο. 'Εκλαιγε ώρα πολύ. Τὸ στήθος της, τ' ἀμέτιττο ἀκόμα, ἀνεβοκυτέβαινε. Δυνατά ἀναψυλητά τίναξαν τ' ἀδύναμο κορού της...

Σιγά—σιγά ἡπύχασε, στέρεψαν τὰ μάτια της νὰ κλαίνε, κι' ἀπόμενε ἔτσι βουβή και συλλογισμένη. 'Η ώρες περούνοσαν. 'Οξω τὰ γιδιά βόσκαν σκορπισμένα στην φλάγα. 'Ακουσε τὸ περιπλεύτημα καπούσιο περατικοῦ διαβήτη, τὰ κυπροῦ ἀπ' τὰ ζυντάνα της ποὺ πρόγυκισαν νὰ γοργαντιλαδούνε κι' ὑπέτερα ἔγινε πάλε ἡσυχία...

'Εκλεισε τὰ βλέφαρο της και πὲ κάμποιο όρο, ἔτσι σὰν μέσα σὲ δύνειρο ἄρχισε νὰ σιγανομιλάνη. 'Ηταν ἕνα πικοῦ παράπονο πού-βγανε κλαφτά ἀπ' τὸ στόμα της. Μιλούση για τὴν συμφορὰ ποὺ τὴν βρήκε, ἔλεγε γιὰ τὸ σπαραγμὸ τῆς φτωχῆς της καρδιᾶς, παρακαλούσε οὖν σὲ προσευχή νὰ τὴν λυτρώσουν ἀπ' τὸ κακό ποὺ τὴν περίμενε:

— ... Δὲν βιστῶ πειά... Θὰ πεθάνω!...

Τὰ μάτια της ἔκαναν θρησκευτικούς, ξέσπασε πάλι σὲ κλάματα, θρησκευτικούς μὲ τὸ κεφάλι ωγιμένο πίσω, ἀκονιπισμένη πάνω στὴν κρού κι' ἀψυχη πέτρα. Γιατὶ δὲν ζυντάνευε ὁ πέτρινος λεβέντης ποὺ στεκότων πλᾶτον της και τὴν ἄκουση, νὰ φύγουν γιὰ πάντα;

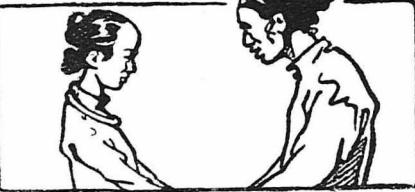
Τὸ μεσημέρι ἔβγαλε τὸ "ψωμὶ τῆς ἀπ' τὸ σακούνη της μᾶς μπόρεσε νὰ φάγῃ οὐτ' ἔνα ψίχουλο. Τὸ παράτησε πάνον στὸ μάρμαρο κι' ἀπόμενε βουβή κι' ἀμάλητη...

Σήκωνα κάθε τόσο τὸ βλέμμα της και κύτταξε τὸν πέτρινο λεβέντη κατάματα. 'Ωρες — ώρες τῆς φαινούτων πώς τῆς κονυούσε τὸ κεφάλι του μὲ συμπόνια, πώς τὸ βλέφαρο του σιλενεύει, πώς τὴν ψωρούσε μὲ λύτη. 'Ηταν θλιψιμένη ἀλήγησα σήμερα κι' ἡ δική της ή δψι..

'Ετσι πέρασε τὶς ώρες της ή Μηλιά δις τὸ δειλινό. 'Οταν ἔγερνε νὰ βιοπλέψῃ δὶς λίγος σκορπώντας στὶς γόνων φάρες τὰ δυσμικά του ευδοτέταλαι, ή Μηλιά πούνταν κάπων ἡγυαπισμένη κοντά στὸ ἄγκαλο μετανιωτού ἀσφαρτα τὴν ἀγνωμα κι' τὸ πόνο νὰ τῆς λογχίζουν τὴν καρδιᾶ. Μέπα στὴ σπηλιὰ ἀ τλώντων κιόλας τὸ βροδινὸ σκοταδι. 'Ακοιτεῖς ἀπ' ὅξω τὶς γιδες νὰ σούνουσαν σὰ νὰ τῆς ἀποζητούσαν. Μά δὲν ἥτελε νὰ ξαναγυρίσῃ σὸν χιοφορο. Καλύτερα νὰ γινόταν κι' αὐτὴ μιὰ ἀψυχη πέτρα και τὰμεν γιὰ πάντα κεῖ πάνω στὴν ἐρημιά... 'Η ἀπελπισιά της ήταν μεράλη κι' οβάσταχτη. Σηκώθηκε ώτερο κι' ἀξεινείσθη, χωρὶς νάχη τὴ δύναμι νὰ κάψῃ βῆμα. Είχε ἀποινεὶ μὲ τὰ μάτια κυρωμένα στὸ πέτρινο τὸ παληχάρι, σὰ νὰ περίμενε τὸ λυτρώμα της ἀπ' αὐτό, σαστισμένη, ἀναποφάσιτη.

Τὰ γίδια της ἀπ' ὅξω σκούζανε τῷρα πειό δυνατά. Τ' ἄκουσε ή Μηλιά κι' ἀναταράχτηκε. 'Εσφιξε τὰ δόντια της γιὰ νὰ βιασταξῇ τὸ κλάμα ποὺ τῆς βιούρικεν τὸ μάτια, σὰν ἄγρια μπόρε, ἔβγαλε γοργόφα-γοργόφα τὸ καυταλί της ποὺ τὸ δέρε μικρή κρεμασμένο στὸ λαιμό, τ' ἀπύθισε στὰ πόδια τοῦ πέτρινου παληχαριοῦ καὶ οάλταρε ποὺς τὸ δύω. Μά δὲν πούσκαμε νὰ φτάσῃ νὰ τὴν τρύπα τῆς σπηλιᾶς και τὸ κλάμα της ἔσπασε δυνατὸ κι' ἀσυγκράτητο και τὴν ἐπινέξε. 'Εσφιξε μὲ τὰ κέρια της τὸ στήθος της, ἔχωσε τὰ νυχιά της σοδεράγουλά της, βόγυης κι' ἀναστέναξε σπαραχτικά, σᾶν νὰ χαντιναν σ' ἄγρια τρικυμία.. 'Αξανταν τίναξε τὸ σγορόμιαλλο κεφάλι της ψηλά, πιστρεψε ἔφωρεν, σᾶν τελλή, πήδησε πάνον στὸ βάθρο, σηκώθηκε στὶς ὅκες τῶν ποδῶν της κι' ἀγκαλιάζοντας τὸν μαρμάρινο τὸν ἔφηρο κόλλασε τὰ δυψασμένα χέλια της πάνω στὰ δικά του... Παραπατῶντας ἵστερα σὰν μεθυσμένη, μὲ θολή τη ματιά, πρέπεις ἀνάμευτο στὸ θάμνα τῆς σπηλιᾶς, ἀφήσεις τ' ἀγάθια νὰ τῆς σκίσουν τὸ κορμί, πρόβαλε ὅξω και πήρε σκούζοντας και τὸρηντας τὸν κατηφορο...

'Ελαιγε δυνατά, μὴ μπορῶντας νὰ συγκρατῆσου τὴν ἀπελπισιά της, ψηνούσε κι' ἀναστέναξε σπαραχτικά, μὲ τὸ κεφάλι κάτων, παραλοίσμενη, ἀνήμητον να βιασταχτῇ.. Τὰ γίδια της σὰ νὰ καταλάβιναν τὴν σιμφορὰ της, πήγαιναν ἔσπισσα τὴς βουβή... Στὸ στριμόνιο τοῦ δρόμου φάνηκε μπόρες της δ γκρεμούς, ἄγριος, ἀτέλειωτος. Κάτω, τὸ ποτάμι κινήσε όποιος και βούντερό, ἀφρισμένο και βουσφόρο, ξεχειλισμένο ἀπὸ τὰ

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Χαριτεσμός

'Αντίο, ἀντίο, κόρη όραία! Φεύγω μακριά. Δὲν θέλω πιά στὸν ξόρια σου, σὰν ἄλλοτε, χωρὶς ἐλπίδα, νὰ ὑπερέω.

Κάποιου σκιά ἀναμνήσεον, μιὰς λίθη μελαγχολική, μὲ βεβαιώνει σήμερα, πώς δλα, δλα, ἔνα ψεμμα, ἔνας κακνός, θά γίνουν...

Κι' ἀν ἐλθης πάλι ἐκεὶ δέν θὰ μὲ βρῆς. Τὰ μάτια μου δὲν θ' ἀντιτρέψουν πια τὸ πρόσωπό σου.

Γευθήκαμε τόσες στιγμές, τόσες γλυκές στιγμές περάσαμε ἀγκαλιασμένοι...

Μά τόρα πιά δὲν μάς μένει πιαρά ἔνα τίποτα. 'Ενα τίποτα!

Μή θέλεις ἀπ' τὸν τάφο τὴν ἀγάπην ν' ἀναστήσης!

'Αντίο! Φεύγω! Τὸ χέρι σου διός μου νὰ τιλήσω, τὸ χέρι ἐκείνο για στερνή φρονή. Κι' ἔτσι σὰν νὰ μη γνωρίζεις στοτε ποτὲ ἀπ' χωρισμένε!

'Αλλοῦ τὴ λήθη δις κυττάξουμε νὰ βροῦμε κάπους ἄλλο. Σὲ κάπουαν ἄλλη χώρα!...

***

Τοῦ ίδιου

Δὲν μισὸς ἀνήκει πιά τὸ παρελθόν σου. Ναὶ... Τὸ ξέρω. Είνε δικό σου μυστικό. Στὸν πόσμο πιά αὐτὸν δὲν ἔχω κυμιάθεση.

Κι' διμος γιατὶ τὰ μάτια σου νὰ κλαίνε ὅταν μὲ κυττούν; Κι' διμος γιατὶ τὰ χείλη σου νὰ τρέμουν;

Δὲν θὰ μου πῆς ποτὲ πῶς μ' ἀγαπᾶς! Τὸ ξέρω! Κι' διμος κάθε φορά ποὺ θὰ περινᾶς,

ἀπὸ τὸντάφο μου, θάνατούθεσκό σκιά νάδοθηντει μπροστά σου...

Τὰ μάτια σου γελούν, γελά κι' δψη σουν δὲν ληγά. Δὲν μου ἀνήκουν πιὰ τὸ ξέρω, τὰ φιλά σουν...

Κι' διμος μὲ τὸντας νερούς μ' ἐστὸν θάρθης νὰ κατοικήσης...

Κι' διταν στὸν ἄλλο κόσμο, δταν μὲ ληγής, δταν μὲ ληγής νεκρὸ στὸν τάφο, θάρθης κοντά μου και κάτι θὲ μου πῆς, θάρθης νεφῆς...

Άπο τὰ μάτια σου τὰ δάκρυα θὰ σφραγίσω... Και στὰ ωχρά χειλακια σου, τὰ χείλη μου θὰ φρω...

χιόνια ποδινωναν στὰ ψηλὰ βουνά...

'Η Μηλιά σταίηκε μπρός στὸ γρεμό κι' ἀπόμενε νὰ τὸν κυττάτη βιθισμένη σὲ βιθει συλλοι. Γ' ύψο της ήταν ἀπλοιένο τὸ μενεξέδενο δυσμικό θαμπίφωτο, τὰ πονιά πουπούλιαν στὰ δέντρα, κάτω στὴ λαγκαδά οἱ χωριανοὶ της γέριαν ἀπ' τὶς δουλειές τους μὲ τὸ τραγούδι στὸ στόμα, οἱ βισκοί φοβιούσαν τὰ κοπαδια τους πρὸς τὸ χωριό...

'Ηταν δυροφη και γλυκειά ή βραδυά... Ειρήνη ἀπλωνόταν σ' δλη τὴν πλάσι...

'Η Μηλιά ἀναστέναξε βιθειά, γύρισε ἄλλη μιὰ φορά τὸ μάτι της δόγινηα, στὶς διμορφές τ' ἀπάνου κόσμου, κι' ἔξαφνα, ἀσυλλόγιστα, σὰ νὰ μη καταλάβινε τὶ κάνει, σὰ μένεισαν σ' δινειρο βαθύ, σάλταρε κατὰ τὸ γκρεμό!..

Μιὰ σκουζά τρομάρας ἔσκισε τὸν ἄλφα, τὸ φτωχό κοιμάκι της γτύπησε πάνου στὰ βράχια, στριφογύρισε στὸν ἄλφα κι' ἔπεισε στὸ νερό!... 'Εταιξαν μιὰ διός φορές τὰ σγονόμαλλα της πάνου στοὺς ἄροις, ξαναγένηκαν παρακάτου κι' ἔπειτα ληγάδης ή θαλούρα διπλώθηκε δολούθε σάν και πρώτα...

Tὸ ιδιαὶ π' ἀπόμενιαν στὸ φρίδιο τοῦ γκρού ινοῦ ολμόναχα ἀκούνταν τὸ σκούντη της κυρᾶς τους, δταν ἔπειτε και τέλειαν δλα μαζὶ σάν ν' ἀποκρινύντουσαν στὴ φωνή της...

Πετρωμένα στὴ θέσι τους, σαστισμένα, βιθυνά, κύτταζαν τόνια τ' ἀλλο... 'Η όρα πέρανγε, τὸ βράδυν ἔπειτε, μαύρο και θλιβεόδ...

— Μέ εἶ!... ἔσκουξ' ἀξαφνα ή γέρικη ή Κοκκίνω.

— Μέ εἶ!... ξερνισαν και τ' ἀλλα τὰ γίδια μαζὶ λυπητερά... Μά η κυρᾶ τους δὲν φωνάτων πουθενά...

Στὸν ουρανὸ δλαμπε κιόλας δ ἀποσπερίτες...

'Η νύχτα ἔπειτε ἀργά — ἀργά...

'Ο γκρεμὸς φωνάτων τόρα πειό ἀγριοις, τὸ ποτάμι κάτω μούγιας σαν και βούνης φριχτά...

Τὰ γίδια είλαν μαχωχτει τόνα κοντά στ' ἄλλο φορισμένα.

'Αξαφνα ή Κοκκίνω πούγε καθήσει κάτω μὲ τὴν κοιλιά, σηκώθηκε ἀπάνου και μπήκε μπρός δπος πάντα. 'Η ἀλλες ή γίδες τραβήξαν δοπιών της. Πήραν τὸ δρόμο τοῦ χωριοῦ, ἀργά — ἀργά, βιθυνά, και λυπημένα, δλομοναχες κι' ἔρημες.

Ψηλά στὸν ουρανὸ τόνα μὲ τ' ἄλλο μναθαν τ' ἀστρα...

Χάρης Σταματίου

